

Збирка етно експоната доступна јавности

Фото: М.Ж.

Све што је Михаило-Мићо Гавриловић годинама пре-дано сакупљао сада се налази у просторијама црквеног дома у Брекову. Сви ти употребни предмети који су некада служили својој намени били су део свакодневнице људи на овим просторима. Сада су, због чињенице да је доста времена протекло и да су направљени рукама народних мајстора, добили стилску вредност уметничких појава. Због услова у којима се сада налазе немамо реч стручњака, а ни публике о томе колика је њина вредност. Несумњиво је драгоцене баш због чињенице да су ти предмети део народне традиције стваране креативним радом многих генерација. Ако је креативност, према дефиницији, способност стварања новог, слутња новог која се радом и иновацијама исказује као уверљива енергија или се опредељује јасно је колико је важно да се она негује и колико је битна за здравље духа једне заједнице.

Годинама је Михаило – Мићо Гавриловић желео да његова збирка буде изложена у Брекову, у музеју, али да остане у селу, а не, како му је предлагано, да буде у Ариљу. МЗ Бреково је на његово инсистирање купила кућу попа Јанка Поповића која је према његовим речима идеална за музеј. Он, сам, излагао је своје експонате на рафовима бивше продавнице. Долазили су људи да то гледају, просветни радници са ђацима, а Мићо није ни покушавао да ову причу комерцијализује. Након затварања овог изложбеног простора, већина предмета се нашла у незавидном положају, у подруму, дворишту и кући породице Гавриловић. Иако је годинама био пун наде и ентузијазма, Мићо почиње да посустаје и 2005. године предаје збирку цркви у Брекову, уредно потписујући уговор о преузимању. Мићо, дакле, поклања збирку уз, наравно, услов да она остане у Брекову.

Црквени одбор и старешина Цркве, јереј Милан Живановић затим организују радове на привођењу намени планираног изложбеног простора, површине 100 квадрата. У прошлој, 2006. години, урађено је доста грубих грађевинских радова, али доста посла је остало и радови на адаптацији овог простора тек треба да уследе. Иако је сада најважније како за то што је планирано, обезбедити средства, ипак се кренуло из места и по свему судећи – напред.

Колико је следећи корак тежак, питамо Милана Живановића, свештеника брековачке цркве.

-Жеља нам је да се заврши започето. Направљен је тек један корак у тим радовима. Посећујући и гледајући дру-

Црквени одбор Цркве Св. Никола у Брекову, на својој седници одржаној 14.08.2005. године, прихватио је великодушно изражену жељу господина Михаила-Мића Гавриловића да Цркви брековачкој поклони своју етно-збирку експоната, како би се они у просторијама парохијског дома у Брекову, сачували, заштитили и у облику етно-музеја учинили доступним широј јавности.

Започетим грађевинско-занатским радовима у прошлој години урађено је доста, али не и све што је планирано због недовољних средстава. Сви који желе и могу да финансијски помогну да се ова сјајна идеја реализује могу да уплате средства на динарски рачун Цркве број: 330-39000266-12

(Сврха уплате: Помоћ за опремање Етно-музеја, Прималац: Српска православна парохија брековачка).

га места, Мокру Гору, "Станишић" код Бијељине, друге етно музеје и етно села видели смо да и у Брекову не би било лоше да тако нешто постоји. Бреково само по себи, а и цео овај брдски крај ариљске општине јесте у етно-стилу самим тим што има још увијек доста кућа покривених са плочама што је људима много интересантно. Мени ко год да је долазио од гостију са стране, прво што је приметио су те куће и стил градње тих кућа а и сама надморска висина људима је примамљива за посету. У Брекову је прелијепа црква Светога Николе која је метох ариљскога храма из времена Немањића. Изузетно је стара црква, једна од најстаријих на овим просторима али и у Србији. Такође, она је споменик под заштитом културе и она је свакако интересантна за посету и обилазак свима који воле етно-туризам.

Што се експоната тиче, сваки од њих је прича за себе иако младим генерацијама неке од прича из тих старих времена дођу као научна фантастика. Сада, у ери 21. века, када је техника отишла толико далеко, причати деци да некада није било струје је чудо само по себи, а камоли нешто друго. Тако и ти предмети, сваки за себе говори о

Садржај етно збирке која ће се наћи на спрату овог парохијског дома у основи обухвата експонате старог посуђа и намештаја, старих пољопривредних алата и уређаја за домаћинство, старог прибора за писање, књига и рукописа, старог новца, оружја, одликовања и одевних предмета.

Фото: М.Ж.

том времену и људима и начину живљења и на свој начин чува дух и традицију тог времена.

Господин Живановић је такође мишљења да ариљска општина има све благодети за развој сеоског и етно туризма али и да се на томе мало ради. Ваљало би да отварање етно-музеја у Брекову буде један од првих корака у том правцу. Он каже: - Ових дана чика-Мића Гавриловић је у болници. Мени би било много жао да он не дочека да се то догоди, али сам убеђен да ће до отварања музеја доћи јер ако Бог да, све оно што је започето, завршиће се.

Нама је прошле године, када смо почели да радимо, највећу помоћ дала Скупштина општине Ариље и неколико привредника из Ариља и Брековаца који живе ван Брекова. Имали смо извесну помоћ Брековаца који живе у САД-у, али све је то било готово симболично, потребно је више средстава. Морам напоменути да су постојала одређена обећања од Министарства за капиталне инвестиције али се од тога ништа није догодило, још увијек, видећемо шта ће бити.

Уследиће грађевинско-занатски радови где ће се унутрашњост обложити, урадити подови и изолација, осветљење и уредити простор за излагање. Након тога би, према најављеним обећањима дошла стручна екипа етнолога музеја из Ужица, која би експонате прегледала, видеља њихово стање, мало их уредила и онда их стручно изложила по одређеним целинама.

Тако би у једном делу били изложени експонати из куће, другом пољопривредни алати, трећем оруђје итд.

И.П.

Обележен пробој Солунског фронта

Својом посебном наредбом, после Церске битке, Врховна команда је одлучила да се мобилишу ђаци свих школа у Србији, који су доспели за војску. Тако је оформљен легендарни батаљон „1300 каплара“, већ последи првих борби назван „батаљон смрти“. Био је то јединствени пример у свету да једна држава на фронт шаље цвет своје младости, своју интелектуалну будућност, и то као последњу наду за спас отаџбине.

Борбе на Солунском фронту вођене су од 1916. све до септембра 1918. године. Пробој је започео 15. септембра 1918. Године и том приликом је дошла до изражаја стратегијска способност српских војвода и осталих официра, као и неизмерно јунаштво српске војске, коју ни француска коњица није могла пратити. Једна за другом низале су се српске победе. 89 година од пробоја Солунског фронта полагањем цвећа на спомен-плочу у црквеној порти обележили су чланови СУБНОР-а

Ариља, одајући пошту свим изгинулим и помрлим ратницима у ратовима 1912-1918 са ариљског подручја.

Испред Удружења потомака изгинулих ратника обратио се Драгутин Николић који је са великим поштовањем говорио о српским ратницима, својим потомцима нагласивши да је седети три године у рововима, и то скоро на истом месту, а не изгубити веру у победу и повратак у свију отаџбину, могао само српски војник, који је сва ратна искушења јуначки издржао и дочекао

победу и повратак својој кући.

У овој страшној, а херојској епопеји и голготи положило је на олтар своје отаџбине 1370 редова, официра и подофицира из наше општине, којима у спомен песму написа учитељ лојаница, 1933. године.

Полагању венаца на спомен-плочу изгинулих ратницима, поред представника СУБНОРА и потомака изгинулих бораца, присуствовали су и представници општинске власти.

С. Р.

Сећање на јунаке са Мачковог камена

У недељу, 16. септембра 2007. године на висоравни Мачков камен, на планини Јагодњи изнад Крупња, одржана је мала све-

чаност у знак сећања на јунаке Дринске дивизије, који су страдали 1914. године у настојању да зауставе напредовање Аус-

троугарске војске према Ваљевоу и Церу.

Током септембра 1914. вођене су на овим пределима најкрвавије борбе у Првом светском рату, током којих је изгинуло више хиљада српских војника и официра.

На помену поводом 93. године од ових трагичних догађаја делегација наше општине положила је цвеће на Спомен-костурницу на Мачковом камену, заједно са представницима више општина из мачванског, подрињског и златиборског округа.

